

Ulazak u Riznicu

Izazovi računovodstvenih evidencija
proračunskog korisnika i nadležnog
proračuna

naslovna pred. Ljiljana Vidić Rkman univ.mag.oec
Sveučilište Algebra Bernays, vanjski suradnik

Sadržaj predavanja

- Zakonodavni okvir
 - Definicija riznice i jedinstvenog računa
 - Uloge sudionika u sustavu riznice
 - Knjigovodstvene isprave i poslovne knjige
 - Objedinjena glavna knjiga
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted from the bottom right towards the top right, located in the lower right quadrant of the slide.

Sadržaj predavanja

- Izvori financiranja kod nadležnog proračuna i proračunskih korisnika
 - Kontrole financijskih podataka
 - Bilješke uz financijske izvještaje
 - Najčešće pogreške u praksi rizničnog poslovanja
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted diagonally from the bottom right towards the top right, located in the lower right quadrant of the slide.

Zakonodavni okvir (1)

- Zakon o proračunu (NN 144/21)
- Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 102/19 i NN 105/25)
- Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 58/16)
- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 37/22, 52/25 i 156/25)
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN 4/24 i 122/25)
- Pravilnik o načinu i uvjetima otvaranja računa za provedbu specifičnih transakcija proračuna i proračunskih korisnika (NN 123/23)

Zakonodavni okvir (1)

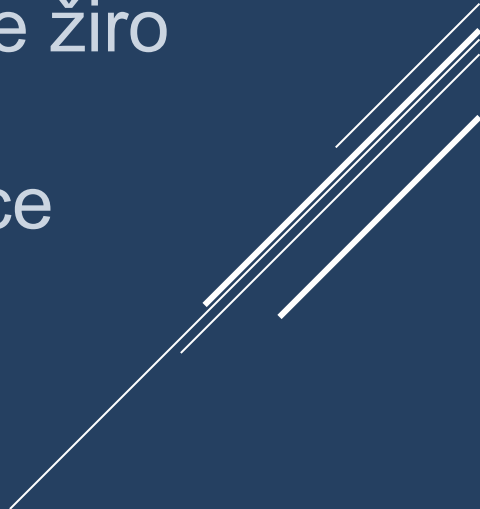
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, s izmjenama i dopunama (NN 158/23, 154/24 i 52/25)
- Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (NN 1/24) definira postupke izrade i izvršavanja proračuna.
- Upute Ministarstva financija:
 - Uputa o primjeni novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskog plana – 1. dio – primjena novog Računskog plana od 6. rujna 2024.
 - Uputa o primjeni novog Pravilnika o Računskom planu – dopuna I. dijela upute – primjena novog Računskog plana od 3. travnja 2025.
- Okružnice MFIN

Što je riznica?

Sustav koji organizacijski i informacijski objedinjuje proračunske procese

- Priprema proračuna
 - Izvršavanje proračuna
 - Računovodstvo
 - Upravljanje novčanim sredstvima
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted diagonally from the top right towards the bottom left, located in the lower right corner of the slide.

Jedinstveni račun proračuna

- Otvara se i vodi u kreditnoj instituciji
 - Svi priljevi i odljevi proračuna i korisnika
 - Proračunski korisnici nemaju vlastite žiro račune
 - Novčani tijek prelazi na razinu riznice
-

Jedinstveni račun proračuna

Primjer IBAN konstrukcije jedinstvenog
računa nadležnog proračuna

HR282360000**18**43246498

Primjer IBAN konstrukcije podračuna
proračunskog korisnika

HR332360000**15**32865211

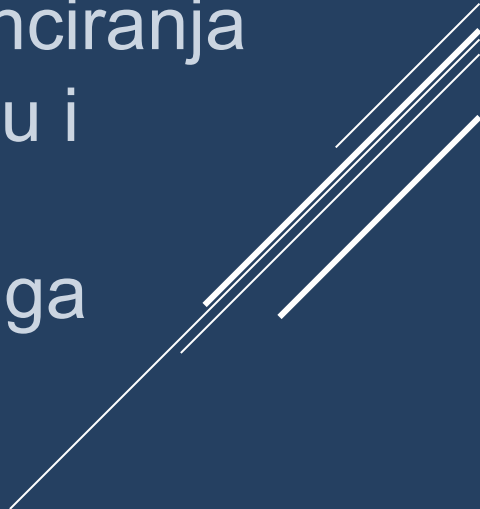
Posljedice jedinstvenog računa

- Korisnici nemaju uvid u detalje platnog prometa
 - Prate se samo podaci o plaćenim rashodima i naplaćenim prihodima
 - Novčani tijek kod korisnika izostaje
 - Naglasak na točnosti knjigovodstvenih evidencija
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths and orientations, located in the bottom right corner of the slide.

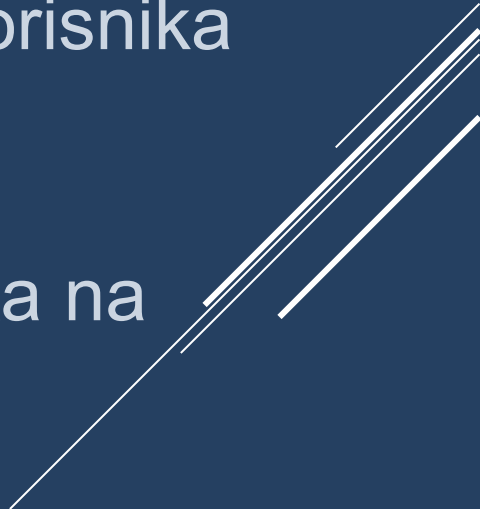
Čelnik proračunskog korisnika

- Odgovoran za zakonitost korištenja sredstava
 - Namjensko korištenje proračunskih sredstava
 - Organiziranje rada institucije
 - Pravodobna naplata prihoda i izvršenje rashoda
-

Voditelj računovodstva

- Točno i pravodobno knjiženje poslovnih događaja
 - Određivanje dodijeljenih izvora financiranja
 - Priprema naloga (Naredbe za isplatu i preknjiženje)
 - Usklađivanje glavne i pomoćnih knjiga
-

Nadležni upravni odjeli

- Kontrola formalne i sadržajne ispravnosti dokumentacije
 - Ovjeravanje naloga proračunskih korisnika
 - Komunikacija nesukladnosti prema korisnicima
 - Prosljeđivanje ispravnih dokumenata na obradu
-

Odjel za financije nadležnog proračuna

- Objedinjeno vođenje glavne i objedinjene glavne knjige
 - Provođenje naloga za plaćanje preko jedinstvenog računa
 - Osiguravanje usklađenosti konsolidiranih izvještaja
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Knjigovodstvene isprave u riznici

- Naredba za isplatu sredstava preko jedinstvenog računa
- Naredba za preknjiženje sredstava
- Obavijest o priljevu

Svi dokumenti moraju biti pravilno ovjereni od odgovorne osobe

Poslovne knjige u sustavu riznice

Dvije osnovne skupine:

- Temeljne knjige: dnevnik i glavna knjiga
- Pomoćne knjige: analitičke i druge evidencije

Objedinjena glavna knjiga

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Objedinjena glavna knjiga

Povezuje glavnu knjigu proračuna i glavne knjige svih proračunskih korisnika

- Ne zamjenjuje glavne knjige korisnika
 - Omogućuje cjelovit uvid u sve transakcije
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Rokovi uspostave objedinjene glavne knjige

- do **1. siječnja 2026.** godine za one proračune čiji korisnici u trenutku stupanja na snagu Pravilnika još **nisu bili** uključeni u sustav jedinstvenog računa
- proračuni koji su u tom trenutku već **imali** korisnike uključene u sustav jedinstvenog računa rok za uspostavu objedinjene glavne knjige bio **1. siječnja 2025.** godine.

Sadržaj objedinjene glavne knjige

- Transakcije rashoda, obveza, izdataka i primitaka
- Potraživanja prema nadležnom proračunu
- Prihodi iz proračuna za redovnu djelatnost

Evidentiranje po modificiranom načelu nastanka događaja

Modificirano načelo nastanka događaja

Prihodi se priznaju u trenutku kada su naplaćeni, odnosno u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti

Rashodi se priznaju u trenutku nastanka poslovnog događaja i poslovne obveze u izvještajnom razdoblju na koji se odnose neovisno o plaćanju.

Primici i izdaci priznaju se i iskazuju u trenutku priljeva odnosno odljeva novca i novčanih ekvivalenata.

Izvori financiranja

11 Opći prihodi i primici
12 Sredstva učešća za pomoći
21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje
22 Doprinosi za zdravstveno osiguranje
31 Vlastiti prihodi
41 Prihodi od igara na sreću
42 Prihodi od spomeničke rente
43 Ostali prihodi za posebne namjene
50 Pomoći iz državnog proračuna
51 Programi Unije
52 Ostale pomoći
53 Darovnice
54 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)
56 Fondovi EU
57 Ostali programi EU
58 Instrumenti EU nove generacije
61 Donacije
71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja
81 Namjenski primici od zaduživanja
84 Namjenski primici od povrata danih zajmova

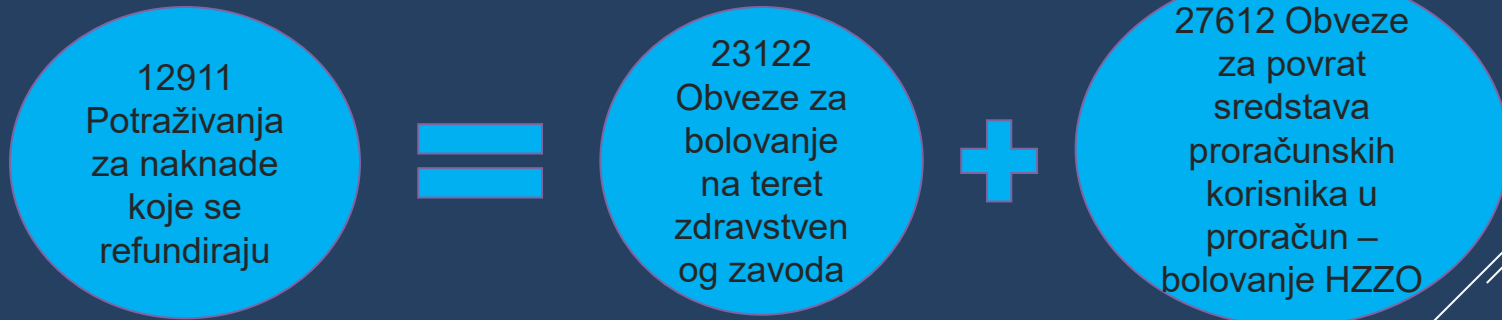
- Izvor 50: domaće pomoći i potpore (ne EU sredstva)
- Izvor 51: programi i projekti Europske unije
- Izvor 52: međusobni prijenosi unutar proračuna (ne EU)
- Dosljedno primjenjivanje dodijeljenih oznaka

Kontrole prije izrade financijskih izvještaja (1)

- Provjera salda bruto bilance - uravnoteženi prometi

$$D = P$$

- Kontrola refundacija bolovanja i ozljeda na radu

Usklađivanje dugovnog salda 12911 s računima 23122 i 27612

Kontrole prije izrade financijskih izvještaja (1)

Ako se rashod za plaće djelatnika financira iz sredstava nadležnog proračuna (grada, općine ili županije), tada nadležni proračun pri isplati plaće preko jedinstvenog računa proračuna evidentira bolovanje na računu 12942 Potraživanja proračuna od proračunskih korisnika za povrat u proračun – bolovanje HZZO.

Kontrole prije financijskih izvještaja (2)

- Usporedba podataka s nadležnim proračunom
- Provjera međusobnih potraživanja i obveza

16721 Potraživanja proračunskih korisnika za
sredstava uplaćena u nadležni proračun
=
27411 Obveze proračuna za naplaćena sredstva
proračunskih korisnika

Kontrole prije financijskih izvještaja (2)

- Usporedba podataka s nadležnim proračunom
- Osiguranje usklađenosti osnovnih računa glavne knjige

671 Prihodi iz nadležnog proračuna za
financiranje redovne djelatnosti proračunskih
korisnika
=
367 Prijenosi proračunskim korisnicima iz
nadležnog proračuna za financiranje redovne
djelatnosti

Kontrole prije financijskih izvještaja (2)

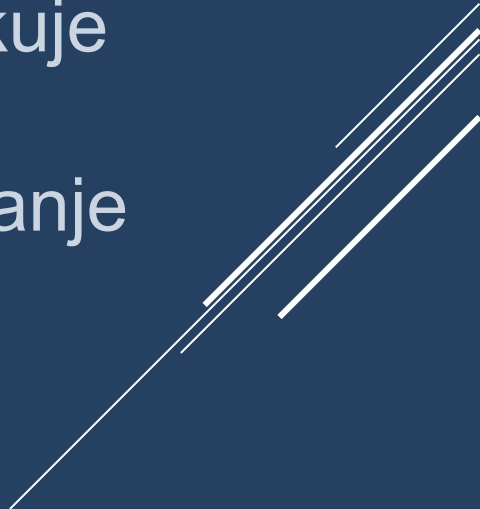
- Usporedba podataka s proračunskim korisnicima

369 Prijenosi između proračunskih
korisnika istog proračuna
=
639 Prijenosi između proračunskih
korisnika istog proračuna

Analitičke evidencije kao obveza proračunskih korisnika

- Vođenje analitike kupaca i dobavljača
 - Provjera i usklađivanje početnih stanja
 - Redovno usklađivanje s glavnom knjigom
 - Kontinuirano praćenje naplate potraživanja
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Bilješke uz financijske izvještaje

- Precizno opisati sva uočena odstupanja
 - Objasniti zbog čega je razlika nastala
 - Navesti kada i na koji način se očekuje rješenje
 - Opisati konkretne korake za otklanjanje problema
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Naslovna bilješka

Obvezno uključiti:

- Podatke o značajnim ugovornim obvezama
 - Eventualne sudske sporove
 - Rizike koji mogu utjecati na buduće rashode
-
- A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Pogreška 1: Pogrešan izvor financiranja

Primjer: Rashodi za stručno usavršavanje po projektu greškom su evidentirani na izvor 11 općih prihoda, umjesto na izvor 51 programi EU

Rješenje:

Kod proračunskog korisnika, voditelj računovodstva u glavnoj knjizi ispravlja pogrešno knjiženje i prenosi rashod na ispravan izvor financiranja. On/a sastavlja Naredbu za preknjiženje sredstava gdje jasno navodi pogrešno evidentirane podatke te novi račun rashoda i točan izvor financiranja.

Nadležni proračun zaprima odgovarajuće ovjerenu Naredbu, provodi odgovarajuća preknjiženja u svojoj glavnoj knjizi i time usklađuje podatke u objedinjenoj glavnoj knjizi.

Pogreška 2: Odgađanje ispravaka

Primjer: Proračunski korisnik je utvrdio da mu račun za inozemno plaćanje iz svibnja 2025. ima krivi račun i poziciju rashoda, stoga korigira odstupanje u svojim poslovnim knjigama te izrađuje Naredbu za preknjiženje u siječnju 2026. godine.

Rješenje:

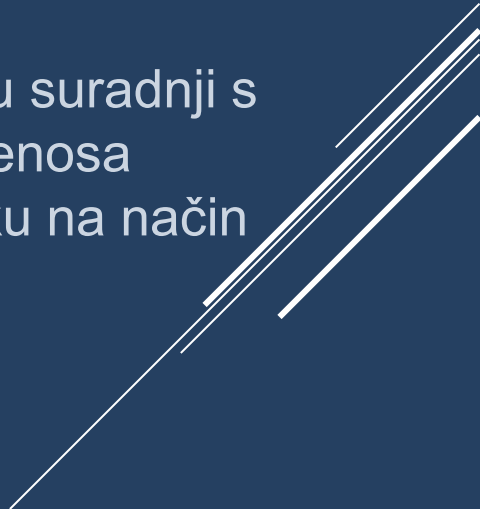
Potrebno je najmanje, u svakom kvartalnom razdoblju, prekontrolirati evidentiranje poslovnih događaja, uočena odstupanja ispraviti u što kraćem roku te o izvršenim ispravcima pravodobno obavijestiti nadležni proračun.

Pogreška 3: Neusklađeni podaci

Primjer: Pojavljuju se razlike između knjigovodstvenih evidencija proračunskih korisnika i nadležnog proračuna koje nisu na vrijeme usklađene, osobito u dijelu prijenosa sredstava na usporedbi 367-671.

Rješenje:

Potrebno je najmanje, u svakom kvartalnom razdoblju, u suradnji s nadležnim proračunom, prekontrolirati evidentiranje prijenosa sredstava, uočena odstupanja ispraviti u što kraćem roku na način dogovoren Procedurom za sustav riznice.

Pogreška 4: Nedovoljni podaci o povratima

Primjer: Nadležni proračun uočio je povrat sredstava za nepoznatog primatelja na jedinstveni račun u iznosu od 1,50 EUR. Podaci u opisu i pozivu na broj primatelja ne daju precizniju informaciju.

Rješenje:

Proračunski korisnik, čim sazna da može očekivati povrat sredstava na račun nadležnog proračuna (tzv. '18-icu'), dužan je pravodobno sastaviti i dostaviti Obavijest o priljevu.

Ključni izazovi sustava riznice

- Usklađenost evidencija korisnika i proračuna
 - Strogo poštivanje pravila knjiženja
 - Redovite kontrole i pravodobne ispravke
 - Jasno dokumentiranje odstupanja
-

Ključ uspješnog funkcioniranja

- Jasno razumijevanje uloga svih sudionika
 - Dosljedna primjena zakonskog okvira
 - Kontinuirana edukacija zaposlenika
 - Postupno unaprjeđenje sustava u suradnji sa podrškom informatičkih rješenja
-

Zaključak

Sustav riznice i objedinjena glavna knjiga značajno podižu transparentnost i kontrolu proračunskih sredstava.

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted from the bottom right towards the top right, located in the lower right quadrant of the slide.

Zaključak

Uz dosljednu primjenu pravila, ulazak u riznicu postaje prilika za unapređenje financijskog upravljanja.

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted diagonally from the bottom right towards the top right, located in the lower right quadrant of the slide.

Hvala na pažnji!

